

ZEMES POLITIKAS KONSULTATĪVĀS PADOMES

SĒDES PROTOKOLS

Rīgā

Nr.3

2018.gada 6.martā

Sēdē piedalās:

Āris Ādleris - Biedrības "Latvijas Lauku forums" padomes loceklis;

Arta Puriņa - Tieslietu ministrijas Civiltiesību departamenta Vispārējo civiltiesību nodaļas Juriste;

Inga Bērziņa - Finanšu ministrijas Juridiskā departamenta Iepirkumu politikas un valsts nekustamo īpašumu pārvaldīšanas politikas nodaļas vadītājas vietiece;

Daiga Vilka - Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas Dabas aizsardzības departamenta direktore;

Kristīne Sirmā - Zemkopības ministrijas Lauksaimniecības departamenta Lauksaimniecības ilgtspējīgas attīstības nodaļas vadītāja;

Lelde Enģele - Vides konsultatīvās padomes priekšsēdētāja vietiece;

Edvīns Kāpostiņš - Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas Telpiskās plānošanas departamenta Zemes politikas nodaļas vadītājs;

Judīte Mierkalne - Valsts zemes dienesta Zemes pārvaldības nodaļas vadītāja;

Liene Priedīte-Kancēviča - Satiksmes ministrijas Juridiskā departamenta direktore;

Ingrīda Reizina - Tieslietu ministrijas Nozaru politikas departamenta Politikas izstrādes un reliģijas lietu nodaļas vadītājas vietiece;

Guntis Vilmītis - Lauksaimnieku organizācijas sadarbības padomes valdes loceklis;

Kristīne Cinkus - Zemkopības ministrijas Meža departamenta Zemes pārvaldības un meliorācijas nodaļas vadītāja;

Gints Lanka - Zemkopības ministrijas Lauksaimniecības departamenta Lauksaimniecības ilgtspējīgas attīstības nodaļas vadītāja vietnieks;

Ilze Baltābola - Ekonomikas ministrijas Uzņēmējdarbības konkurētspējas departamenta Uzņēmējdarbības vides nodaļas vadītāja.

Sēdi vada: **Aivars Draudiņš** - Vides aizsardzības un attīstības ministrijas valsts sekretāra vietnieks reģionālās attīstības jautājumos.

Protokolē: **Mārtiņš Turks** - Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas Telpiskās plānošanas departamenta Zemes politikas nodaļas vecākais eksperts.

Sēdes darba kārtība:

1. LLU prezentācija par zemes izmantošanas izvērtējuma rezultātiem
2. Turpinājums diskusijai par zemes politikas mērķiem un politikas principiem

1. Latvijas Lauksaimniecības universitātes pētījumu „Dažādu zemes apsaimniekošanas modeļu sociāli ekonomiskais novērtējums” un “organiskās augsnes lauksaimniecībā” rezultāti.

Ziņo A.Nipers:

Pētījums “Dažādu zemes apsaimniekošanas modeļu sociāli ekonomiskais novērtējums” veikts, lai noteiktu teritoriju attīstību veicinošo faktoros. Pētījums veikts sadarbībā ar Zemkopības ministriju un A/S Latvijas valsts meži. Pētījumā apskatīta situācija zemes izmantošanai lauku apvidos un kādi faktori veicina iedzīvotāju skaita izmaiņas lauku apvidos salīdzinot no 2000 - 2015.gadam. Apskatīti tādi faktori kā lauksaimniecībā izmantojamās zemes, meža zemes platība uz vienu iedzīvotāju un naudas plūsmas pagastos. LIZ daudzumam ir būtiska ietekme uz iedzīvotāju skaita izmaiņām pagastos. Meža zemes daudzumam nav nozīmīga ietekme uz iedzīvotāju skaita izmaiņām, bet ietekme ir ciršanas apjomu pieaugumam.

Savukārt, galveno finanšu plūsmu lauku apvidos veido pensijas, pabalsti, dotācijas, ES fondu līdzekļi ar valsts līdzfinansējumu, sabiedriskais sektors, lauksaimnieciskā un mežsaimnieciskā darbība. Nepieciešams paaugstināt zemes efektīvāku izmantošanu, jo zeme kā resurss ir svarīgs valstiskā līmenī. Pētījumos tiek analizēts kā izmatot ierobežotos zemes resursus, nodarbinātību un bioloģisko daudzveidību tā, lai sasniegtu sociāli ekonomiskos un klimata pārmaiņu novēršanas mērķus. Ja zeme tiek izmantota lopkopībā tiek iegūts lielāks sociāli ekonomiskais labums, bet veidojas SEG emisijas, bet ja tiek stādīts mežs ir mazāks sociāli ekonomiskais labums īstermiņā, bet būs pozitīva ietekme uz klimata izmaiņām.

Nākamais pētījums kas ir noslēdzies 2017.gadā ir par organiskajām augsnēm. Latvijā ir salīdzinoši zems saražotās produkcijas daudzums no 1 ha un attiecīgi augstas SEG emisijas. Organiskās augsnes lauksaimniecībā veido 28% no visām SEG emisijām lauksaimniecības nozarē un organisko augšņu kopējā platība sastāda 138 000 ha. Būtu nepieciešams veicināt lielāku ražošanas intensitāti no hidromorfām augsnēm. Salīdzinot citiem augšņu tipiem, izmantojot organisko augsni SEG emisiju attiecība ir 2 pret 22.

Padome diskutē:

Par finanšu plūsmu pagastos un pētījumā iekļautajiem un neiekļautajiem faktoriem, to ietekmi uz pētījuma rezultātiem un pētījumā apskatītajām tautsaimniecības nozarēm. Par teritoriālo attīstību un tautsaimniecības attīstību, kas to ietekmē. Kā pētījumu rezultāti varētu palīdzēt zemes politikas izstrādē.

2.Diskusijas par zemes politikas mērķiem un principiem.

Nemot vērā iepriekšējās padomes sēdēs diskutēto, ir nedefinēti zemes politikas principi/rīcības politikas, katram zemes politikas aspektam, kā arī priekšlikums zemes politikas virsmērķim: Ilgtspējīga zemes izmantošana nodrošinot ekonomisko izaugsmi un klimata noturīgu attīstību ievērojot līdzsvaru starp saimniecisko darbību bioloģisko daudzveidību un klimata pārmaiņu novēršanu.

Turpinot iepriekš iesāktās diskusijas, padomes pārstāvji tiek aicināti izteikt priekšlikumus un papildinājumus par jautājumu vai neizmantoto lauksaimniecības zemju efektīvāka izmantošana būtu iekļaujama zemes politikā kā viena no rīcības politikām un kāda ir labāka izmantošana neapsaimniekotajām lauksaimniecības zemēm.

Padome diskutē:

Par pašvaldību neapsaimniekotās (degradētās) teritorijas izvērtēšanas rezultātiem.

Kādi varētu būt zemes politikas mērķu sasniegšanai izmantojamie mehānismi.

Kā Zemes politikā tiek nedefinēti principi un kā tālāk nozaru politikas šos principus realizē.

Par pašvaldību loma zemes politikā.

Par zemes politikas virzienu un zemes politikas tvērumu, apskatot zemi no sociālajiem, ekonomiskajiem, vides un telpas aspektiem.

Par zemes politikas kā politikas plānošanas dokumenta nepieciešamību un tā izstrādi. Kā iesaistīt sabiedrību zemes politikas izstrādē.

Padome vienojas:

1. Zemes politika ir jāveido kā vadlīnijas, kuras ir jāievēro, gatavojot jebkurus normatīvos aktus un attīstības plānošanas dokumentus.

Nākamo zemes politikas konsultatīvās padomes sēdi sasaukt 2018.gada 3.aprīlī, plkst.14:30.

Priekšlikumus par zemes politikā risināmajiem jautājumiem, sasniedzamajiem mērķiem iesniegt līdz 2018.gada 29.martam.

Sēdi slēdz plkst. 16:10

Padomes priekšsēdētājs

A.Draudiņš

Protokolēja

M.Turks